

بررسی ارتباط بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی در پیشرفت تحصیلی

معصومه باقرپور*^۱، حسن عبدالله زاده^۲

(۱) دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بندرگز، گروه علوم تربیتی، بندرگز، ایران

(۲) مربی، گروه روان شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

*نویسنده مسؤل: bagherpour@bandargaziau.ac.ir

تاریخ دریافت مقاله ۹۲/۲/۸ تاریخ آغاز بررسی مقاله ۹۲/۵/۱۳ تاریخ پذیرش مقاله ۹۲/۶/۲۱

چکیده

تحقیق حاضر با هدف مطالعه رابطه بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرگز پذیرفت. تعداد ۲۸۰ نفر نمونه با روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه مختاری و ریچارد و باورهای هوشی بابایی بود. و از روشهای آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چند گانه استفاده شد. بر اساس نتایج بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه (مطالعه کلی، مطالعه حمایتی، مطالعه حل مساله) و باورهای هوشی افزایشی و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد. بین باورهای هوشی جوهری و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود ندارد. در تحلیل رگرسیونی از بین متغیرهای پیش بین، باور هوشی افزایشی و راهبرد مطالعه حل مساله توان پیش بینی پیشرفت تحصیلی را دارد.

کلید واژگان: باورهای هوشی، آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه، پیشرفت تحصیلی

مقدمه

اند. رستگار و همکاران (۱۳۸۸) از جمله عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی می توان از عوامل انگیزشی و شناختی نام برد. الگوی (دیویک ۲۰۰۲) که مبتنی بر رویکرد شناختی - اجتماعی است به بررسی رابطه این عوامل با پیشرفت تحصیلی می پردازد. پیشرفت تحصیلی از دیدگاههای متعددی قابل مطالعه است و عوامل فراوانی در این پیشرفت دخیل هستند که از جمله می توان هوش، عوامل اجتماعی، عوامل روانی و غیره را نام برد.

باورهای هوشی به عنوان یک مقوله انگیزشی که زیر ساخت انگیزه های فرد برای رسیدن به موفقیت در سطحی بالاتر است، دارای اهمیت اساسی است (دای و همکاران، ۱۹۹۸). باورهای هوشی افراد را به عنوان سبک های عالی آنان در نظر گرفته اند. از نظر آنها باور هوشی بعنوان واسطه ای درونی است که ساختارهای برجسته ذهنی را برای شناخت، عاطفه و رفتار فراهم می آورد. از این رو می توان باورهای هوشی را در درون بعد ثبات اسنادها قرار داد. زیرا

در دنیای متغیر امروز که با انفجار اطلاعات مواجه ایم مطالعه امری ضروری است بهبود کیفیت خواندن مانند سایر تواناییهای آموختنی انسان امری است که از راه تمرین و ممارست حاصل می شود. امروزه پیشرفت تحصیلی به عنوان یک شاخص مهم برای ارزیابی نظام های آموزشی مورد توجه قرار گرفته است. علاوه بر این، پیشرفت تحصیلی همواره برای معلمان، فراگیران، والدین، نظریه پردازان، و محققان تربیتی نیز حائز اهمیت بوده است. برای مثال، پیشرفت تحصیلی یادگیرندگان یکی از مهمترین ملاک های ارزیابی عملکرد معلمان محسوب میشود. برای دانش آموزان و دانشجویان نیز معدل تحصیلی معرف توانایی های علمی آنها برای ورود به دنیای کار و اشتغال و مقاطع تحصیلی بالاتر است. شاید به علت همین اهمیت باشد که نظریه پردازان تربیتی بسیاری از پژوهشهای خود را بر شناخت عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی متمرکز کرده

آنها عمدتاً به تغییرپذیری توانایی هوشی و نیز مؤثر بودن یا نبودن تلاش و تمرین توانایی هوشی اشاره دارند. (دیک و لیجت، ۱۹۹۸). با ارائه مدلی مبتنی بر پژوهش، دو نوع باور هوشی جوهری یا ذاتی، و باور عرضی یا افزایشی را مطرح کرده اند. افرادی که باور هوشی جوهری دارند معتقدند که صفات شخصی آنها از قبیل هوش، ثابت و تغییرناپذیر است. این افراد معتقدند که توانایی آنها ذاتی، فطری و خدادادی است. در مقابل افرادی که باورهای هوشی افزایشی دارند، عقیده دارند که هوش یک جوهر ثابت و غیرقابل تغییر نیست، بلکه از طریق تلاش و تجربه می توان آن را افزایش داد. این افراد معتقدند که توانایی های شخصی آنها انعطاف پذیر و افزایش پذیر است (همین و دیک، ۱۹۹۸؛ دیک و لیجت ۱۹۹۸)

استیک و گرالاین اسکی (۱۹۹۶) در تحقیق خود روی ۳۱۹ دانش آموز به این نتیجه رسیدند که باورهای هوشی در عملکرد تحصیلی دانش آموزان به طور ثابت نقش دارد. نتایج تحلیل مسیر بیانگر این است که جهت گیری هدف و راهبردهای یادگیری به عنوان متغیرهای واسطه در ارتباط بین این دو متغیر نقش دارند.

فورنمن، و همکاران (۲۰۰۳) در تحقیقی با عنوان شخصیت، توانایی های شناختی و باورهای هوشی به عنوان پیش بینی کننده عملکرد تحصیلی به این نتیجه دست یافتند که شخصیت (اما نه توانایی های شناختی) با باورهای هوشی ارتباط دارد. شرکت کنندگان وظیفه شناس تر اعتقاد داشتند که اطلاعات و توانایی های شناختی می تواند در سراسر طول عمر افزایش یابد. در این تحقیق مشخص شد که صفات شخصیتی در مقایسه با باورهای هوشی و توانایی های شناختی پیش بینی کننده قوی تری در عملکرد تحصیلی است.

منکلز و همکاران (۲۰۰۶) در تحقیقی با عنوان چرا باورهای هوشی بر موفقیت یادگیری تأثیر می گذارد به این نتیجه رسیدند که دانش آموزانی که اعتقاد به افزایشی بودن هوش دارند تأکید بیشتری بر اهداف یادگیری می کنند و واکنش مناسب تری به شکست ها نشان می دهند. این

محققین سعی کردند با استفاده از مدل اعصاب شناختی اجتماعی برای باورهای هوشی و تأثیرات آن زیربناهای مغزی پیدا کنند. به اعتقاد این محققان به افزایشی بودن هوش برانگیزش و تلاش افراد تأثیر دارد. حجازی و همکاران (۲۰۰۳) در پژوهشی با عنوان جهت گیری هدفی باورهای هوشی و پیشرفت تحصیلی به این نتایج دست یافتند: نتایج پژوهش نشان داد که الف) اکثریت دانش آموزان با جهت گیری هدفی تبحری دارای باور هوشی افزایشی هستند؛ ب) اکثریت دانش آموزان با باور هوشی ذاتی دارای جهت گیری هدفی عملکردی هستند؛ ج) باورهای هوشی توانایی پیش بینی جهت گیری هدفی را دارد؛ د) جهت گیری هدفی عملکردی توان پیش بینی ۱۱٪ از تغییرات پیشرفت تحصیلی را دارد؛ ه) بین پیشرفت تحصیلی و جهت گیری هدفی عملکردی و باور هوشی ذاتی رابطه منفی وجود دارد؛ و) همراه با سن اعتقاد به ترکیبی بودن منبع و ثبات هوش افزایش می یابد؛ ز) به طور کلی پسران بیشتر از دختران به ترکیبی بودن منبع هوش اعتقاد دارند.

آنک (۲۰۰۳) در پژوهشی با عنوان مقایسه باورهای هوشی به جهت گیری هدفی در راهبرد های یادگیری در دانش آموزان زن و مرد سال سوم متوسطه استان آذر بایجان غربی به نتایج زیر دست یافت: در پیش بینی پیشرفت تحصیلی از روی باور های هوشی و جهت گیری هدفی در مدل همزمان متغیر های جهت گیری هدفی تبحری و باور های هوشی افزایشی معنی دار بودند. رستگار و همکاران (۱۳۸۸) در پژوهشی به بررسی رابطه میان باورهای هوشی و پیشرفت تحصیلی با توجه به نقش واسطه ای اهداف پیشرفت و ابعاد گوناگون درگیری تحصیلی، پرداختند که طبق نتایج رابطه باورهای هوشی و پیشرفت تحصیلی تحت تأثیر اهداف پیشرفت و ابعاد درگیری تحصیلی قرار دارد به طوری که باور هوشی ذاتی از طریق اهداف رویکرد - عملکرد، اهداف اجتناب - عملکرد، راهبردهای شناختی، و ارزش تکلیف بر پیشرفت تحصیلی به صورت غیرمستقیم و منفی اثر می گذارد و

باور هوش افزایشی نیز از طریق اهداف بحری، تلاش، راهبردهای فراشناختی، و ارزش تکلیف به صورت غیرمستقیم و مثبت بر پیشرفت تحصیلی تاثیر دارد. کلید اصلی درگیر کردن و ادامه شرکت دانشجویان در فرایندهای یادگیری در فهم ترجیحات سبک یادگیری و سبک فراشناختی خود قرار دارد که می تواند به طور مثبت یا منفی عملکرد دانشجویان را تحت تاثیر قرار دهد. (بریک و رومن، ۱۹۹۵، به نقل از تقی پور، ۲۰۰۳) هدفها و ایده آلهای فرد نیز عامل مهمی در پیشرفت تحصیلی محسوب می شود. بسیاری از روان شناسان علاقه مندند با پژوهشهای خود این موضوع را بررسی کنند که آیا با استفاده از آگاهی دادن در مورد راهبردها می توان به ارتقاء پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرداخت؟ در پژوهشی که توسط (هایدری، ۲۰۰۱، به نقل از ایری، ۲۰۰۴) تحت عنوان بررسی نقش اجزاء دانش فراشناختی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان قوی و ضعیف دخترسال اول دبیرستان استان زنجان انجام شده، نتایج بدست آمده بیانگر این است که: اجزا دانش فراشناختی (مشخص، تکلیف، راهبرد) با پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد و متغیر، دانش شخص درباره خود در پیش بینی واریانس پیشرفت تحصیلی، بیشتر از دانش شخص درباره خود موثر است. فانچ و همکاران (۲۰۱۱) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند: راهبردهای فراشناخت کار آموزش را تسهیل داده و یادگیری عمیق تر و انتقال مفهوم سریعتر انجام می گیرد. شکرپور (۲۰۱۱) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافت: آموزش راهبردهای شناختی و فراشناختی اثر مثبت داشته، منجر به کاهش آزمون اضطراب و بهبود عملکرد آموزشی دانش آموزان دوره راهنمایی می شود. نتایج پژوهش آرم رود (۲۰۰۰) نشان می دهد که هر قدر دانش آموزان در مورد راهبردهای یادگیری مؤثر و محدودیتهای تواناییهای یادگیری و حافظه خود بیشتر بدانند (یعنی هر قدر خودآگاهی فراشناختی آنان بیشتر باشد) همان قدر احتمال دارد که پیشرفت تحصیلی آنان بیشتر باشد (اسکیت، ۲۰۰۲) یافته های پژوهشی نشان می دهد که میان توانایی

شناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد (کین لاو و کوترز، ۲۰۱۰) در تحقیقات خود به این نتایج دست یافتند که فراشناخت بطور مثبت تحت تاثیر استفاده از استراتژیها و مطالعه مستمر قرار دارد و استراتژیها در اثرات مثبت از تسلط و اهداف عملکرد در استفاده از استراتژیها شناخت و فراشناخت است. علاوه بر آن، عملکرد اهداف مثبت تحت تاثیر استفاده از شناخت سطحی، استراتژیهای منابع است. فراشناخت استفاده از استراتژیها منابع مثبت بوده و استفاده از استراتژیهای شناخت اثر منفی در نمرات امتحانات است. نتایج برخی پژوهش ها حکایت از رابطه مثبت تلاش (دوپی رات و مرین، ۲۰۰۵) و راهبردهای عمیق و فراشناختی (گرین و همکاران، ۲۰۰۴) و رابطه منفی راهبردهای سطح پایین شناختی (خیابانی)، با پیشرفت تحصیلی دارد. بر اساس یافته های باورهای مربوط به ارزش تکلیف نیز رابطه ای مثبت و معنادار با پیشرفت تحصیلی دارند (زاشو و پیتریچ، ۲۰۰۳). تجربه های یادگیری، باورها و اهداف والدین، ساختارهای کلاسی و باورهای هوشی فرد از جمله عواملی هستند که می توانند بر جهت گیری هدفی و باورهای هوشی دانشجویان تاثیر داشته باشند (اماز، ۱۹۹۲ به نقل از حجازی). قبل از آنکه حکم داده شود که دانشجویان علاقه یا توانایی هوشی برای آموختن چیزی را ندارند لازم است اطمینان شود که دانشجویان چگونگی آن چیزی که قرار است به آنها آموزش داده شود را بدانند (گیج و برلایتر، ۱۹۹۱).

سوال اصلی پژوهش این است که آیا آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان رابطه ای دارند؟

فرضیه تحقیق

فرضیه اول: بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی در پیشرفت تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد

فرضیه دوم: متغیرهای آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه (مطالعه کلی، مطالعه حل مساله، مطالعه حمایتی)

و باورهای هوشی (افزایشی ، جوهری) با پیشرفت تحصیلی همبستگی چندگانه دارند.

روش پژوهش

روش تحقیق در این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری در پژوهش حاضر دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرگز می باشند که تعداد کل دانشجویان ۱۱۰۰ نفر می باشد که از این تعداد ۲۸۰ نفر با استفاده از جدول مورگان به عنوان نمونه انتخاب شدند. روش نمونه گیری به صورت تصادفی طبقه ای می باشد. در پژوهش حاضر برای جمع آوری اطلاعات از دو پرسشنامه استاندارد شده باورهای هوشی و آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه مورد استفاده قرار گرفته است.

پرسشنامه آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه: پرسشنامه آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه مختاری و ریچارد (۲۰۰۰) استفاده شده است. این پرسشنامه ۳۰ ماده دارد. روایی پرسشنامه با استفاده از نظر متخصصین و صاحب نظران این موضوع تایید شده و پایایی آن نیز با آلفای کرونباخ ۰/۹۸ تعیین گردیده است. این پرسشنامه دارای سه عامل است که گویه های هر عامل بر اساس نظر سازندگان پرسشنامه (مختاری و ریچارد، ۲۰۰۲) بدین شرح است: خرده مقیاس راهبردهای مطالعه کلی (یکپارچه) شامل گویه های: ۳ و ۴ و ۷ و ۱۰ و ۱۴ و ۱۷ و ۱۹ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۹ - خرده مقیاس راهبردهای مطالعه حل مساله شامل گویه های: ۸ و ۱۱ و ۱۳ و ۱۶ و ۱۸ و ۲۱ و ۲۷ و ۳۰ - خرده مقیاس مطالعه حمایتی شامل گویه های: ۲ و ۵ و ۶ و ۹ و ۱۲ و ۱۵ و ۲۰ و ۲۴ و ۲۸ (جوادی و همکاران، ۱۳۸۹)

آزمون باورهای هوشی: متغیر باور هوشی به عقاید اساسی فرد در مورد خودش تأکید دارد به این صورت که آیا عقیده ی فرد نسبت به تواناییهای جسمی و ذهنی خودش، عقیده های ذاتی یا انعطاف پذیر می باشد. برای ارزیابی باورهای

هوشی از پرسشنامه ای که بوسیله بابای (۱۳۷۹) ساخته شده است. این پرسشنامه شامل ۱۴ سؤال است. در تحقیق بابایی ضریب پایایی استاندارد بدست آمده از روش آلفای کرونباخ برابر ۰/۷۲ می باشد. در تحقیق دیگری که توسط آچاک (۲۰۰۳) انجام گرفته ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۶ بود. از تعداد ۱۴ سوالی که برای باورهای هوش در نظر گرفته شده است تعداد ۵ گزینه ای شامل سوالهای ۲-۴-۵-۶-۱۴ به منظور ارزیابی باور هوشی جوهری و تعداد ۹ سوال شامل سوالهای ۱-۳-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳ برای سنجش باورهوشی افزایش در نظر گرفته شده است.

یافته ها

در این قسمت مهمترین یافته های تحقیق مورد بحث قرار می گیرد. در این راستا به جهت منطقی بودن روند تحلیل با توجه به ترتیب فرضیه ها تحلیل آنها صورت می گیرد: فرضیه اول: بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد

در جدول شماره ۱ مشاهده می شود همبستگی مطالعه کلی با پیشرفت تحصیلی * ۰/۱۷۵ = I² ، همبستگی مطالعه حل مساله با پیشرفت تحصیلی * ۰/۳۳۳ = I² ، همبستگی مطالعه حمایتی با پیشرفت تحصیلی * ۰/۲۲۰ = I² ، همبستگی باورهای هوشی با پیشرفت تحصیلی * ۰/۰۵۴ = I² ، همبستگی باورهای افزایشی با پیشرفت تحصیلی * ۰/۳۶۹ = I² است. داده ها نشان می دهد بین مطالعه کلی، مطالعه حل مساله، مطالعه حمایتی و باورهای هوشی افزایشی با پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد و بین همبستگی باورهای هوشی جوهری با پیشرفت تحصیلی رابطه ای وجود ندارد.

جدول ۱. ماتریس همبستگی (پیرسون) بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی با پیشرفت تحصیلی

متغیر	پیشرفت تحصیلی	مطالعه کلی	مطالعه حل مساله	مطالعه حمایتی	باور هوشی جوهری	باور هوشی افزایشی
پیشرفت تحصیلی	۱					
مطالعه کلی	۰/۱۷۵*	۱				
مطالعه حل مساله	۰/۳۳۳**	۰/۱۶۶*	۱			
مطالعه حمایتی	۰/۲۲۰**	۰/۳۰۴**	۰/۳۸۳**	۱		
باور هوشی جوهری	۰/۰۵۴	۰/۱۱۹	۰/۰۹۳	۰/۱۸۱*	۱	
باور هوشی افزایشی	۰/۳۶۹**	۰/۲۲۵**	۰/۱۳۶	۰/۱۹۸*	۰/۲۹۲**	۱

**معنی داری در سطح یک صدم معنادار است *معنی داری در سطح پنج صدم معنادار است

جدول ۲. رگرسیون گام به گام آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی و پیشرفت تحصیلی

مدل	R	R ²	F	بتا	سطح معنی داری
۱- باور هوشی افزایشی	۰/۳۹۶	۰/۱۳۶	۲۳/۳۳	۰/۳۶۹	۰/۰۰۰
۲- باور هوشی افزایشی و مطالعه حل مساله	۰/۴۱۲	۰/۱۷۰	۱۵/۰۶	۰/۱۸۶	۰/۰۰۰

هوشی افزایشی به میزان ۰/۳۶۹ در پیشرفت تحصیلی تغییر ایجاد می شود. بنابراین این از بین متغیرهای پیش بین، باور هوشی افزایشی بیشترین رابطه را از نظر آماری با پیشرفت تحصیلی دارد. مقدار بتا برای راهبرد مطالعه حل مساله ۰/۱۸۶ است.

بحث و نتیجه گیری

هدف تحقیق حاضر بررسی رابطه بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرگز در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ می باشد.

بررسی فرضیه ها نشان داد که همبستگی مطالعه کلی با پیشرفت تحصیلی $r = 0.175$ ، همبستگی مطالعه حل مساله با پیشرفت تحصیلی $r = 0.333$ ، همبستگی مطالعه حمایتی با پیشرفت تحصیلی $r = 0.220$ ، همبستگی باور هوشی جوهری با پیشرفت تحصیلی $r = 0.054$ ، همبستگی باور هوشی افزایشی با پیشرفت تحصیلی $r = 0.369$ است. داده ها نشان می دهد بین مطالعه کلی،

فرضیه دوم: متغیرهای آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه (مطالعه کلی، مطالعه حل مساله، مطالعه حمایتی) و باورهای هوشی (افزایشی، جوهری) با پیشرفت تحصیلی همبستگی چندگانه دارند.

به منظور تعیین اینکه کدامیک از آگاهی های فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی به عنوان متغیر پیش بین نقش تعیین کننده تری در متغیر ملاک (پیشرفت تحصیلی) دارد از رگرسیون خطی استفاده شده است. نتایج رگرسیون گام به گام نشان می دهد از میان ابعاد آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه (مطالعه کلی، مطالعه حل مساله و مطالعه حمایتی) و باورهای هوشی (افزایشی و جوهری) به عنوان متغیر پیش بین، باور هوشی افزایشی به تنهایی ۰/۱۳ از تغییرات متغیر ملاک یعنی پیشرفت تحصیلی را تبیین می کند. باورهای هوشی افزایشی و راهبرد مطالعه حل مساله با هم ۰/۱۷ از واریانس پیشرفت تحصیلی را پیش بینی می کند. یعنی در مدل دوم متغیر مطالعه حل مساله به تنهایی ۰/۴ از تغییرات پیشرفت تحصیلی را تبیین می کند. مقدار بتا بیانگر این است که با هر واحد تغییر در باور

(باور های هوشی افراد را به عنوان سبک های عالی در نظر گرفتند. باور هوشی به عنوان واسطه ای درونی است که ساختار های برجسته ذهنی را برای شناخت ، عاطفه و رفتار فراهم می آورد از این رو می توان باورهای هوشی را در درون بعد ثبات اسناد ها قرار داد زیرا آنها عمدتاً به تغییر پذیری توانایی هوشی و نیز مؤثر بودن یا نبودن تلاش برای توانایی هوش اشاره دارند. سرمدی، محبوبی و عبدالله زاده

منابع

- آچاک، عثمان (۱۳۸۲). بررسی مقایسه باورهای هوشی، جهت گیری هدفی و راهبردهای یادگیری در دانش آموزان دختر و پسر سال سوم متوسطه استان آذربایجان غربی.
- ایری، یحیی (۱۳۸۸). بررسی مقایسه ای رابطه بین انگیزه و آگاهی فراشناختی در دانش آموزان دختر و پسر دوره دبیرستان.
- بابایی، بیژن (۱۳۷۷). رابطه باورهای هوشی و جهت گیری هدفی در دانش آموزان تیزهوشان و عادی پایه های دوم راهنمایی و دبیرستان شهری، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران.
- تقی پورکران، حسن (۱۳۸۲). رابطه بین سبکهای یادگیری و شناختی و پیشرفت تحصیلی دروس ریاضی، زبان، فیزیک و شیمی دانش آموزان دختر و پسر پایه اول دبیرستان.
- جوادی مرضیه، کیوان آرا محمود، یعقوبی مریم، حسن زاده اکبر، عبادی زهرا (۱۳۸۹). رابطه بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۰(۳): ۲۴۶-۲۵۴
- حجازی، الهه؛ عبدالوند، نسرين؛ اماموردی، داود (۱۳۸۲). جهتگیری هدفی، باورهای هوشی و پیشرفت تحصیلی، مجله روانشناسی، سال هفتم، شماره ۵۰-۳۵
- خیابانی، ناصر (۱۳۸۱). بررسی مقایسه های رابطه باورهای هوشی و جهتگیری هدفی باراهبردهای یادگیری و موفقیت تحصیلی در دانشجویان دختر و پسر رشته روانشناسی، پایان نامه تحصیلی کارشناسی ارشد، - علوم تربیتی دانشگاه تهران
- رستگار، احمد (۱۳۸۸). باورهای هوشی و پیشرفت تحصیلی و نقش اهداف پیشرفت و درگیری تحصیلی. فصلنامه پژوهشهای روان شناختی.

مطالعه حل مساله، مطالعه حمایتی و باورهای افزایشی با پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد و بین باورهای هوشی جوهری با پیشرفت تحصیلی رابطه ای وجود ندارد. از بین همه متغیرهای پیش بین دو متغیر باورهای هوشی افزایشی و راهبردهای مطالعه حل مساله از اهمیت بیشتری برخوردارند و با هم ۰/۱۷ از واریانس پیشرفت تحصیلی را پیش بینی می کند. دانشجویانی که باور داشته باشند توانایی هوشی آنها قابل افزایش است انگیزه بیشتری خواهند داشت و به روش های مختلف برای پیشرفت تحصیلی تلاش بیشتری می کنند. با توجه به اینکه پیشرفت تحصیلی متضمن حل مسایل علمی مختلف است قابل انتظار است آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه حل مساله با پیشرفت تحصیلی رابطه معنادار داشته باشد. تا به حال تحقیقی با عنوان (رابطه بین آگاهی فراشناختی از راهبردهای مطالعه و باورهای هوشی در پیشرفت تحصیلی) انجام نگرفته است ولی بطور ضمنی تحقیقاتی در داخل وخارج انجام گرفته است که با پژوهش حاضر همسوئی دارد پژوهش حاضر با نتایج پژوهشی حجازی و دیگران (۱۳۸۳)، آچاک (۲۰۰۳)، رستگار و همکاران (۱۳۸۸)، تقی پور کران (۱۳۸۲)، ایری (۱۳۸۳) ، فونچ و همکاران (۲۰۱۱)، شکرپور و همکاران (۲۰۱۱) ، ارمود (۲۰۰۰)، کینلا و کورتس (۲۰۱۱) نتایج برخی پژوهش ها حکایت از رابطه مثبت تلاش داپیرت و مارین (۲۰۰۵) و راهبردهای عمیق و فراشناختی گرین و همکاران (۲۰۰۴) و رابطه منفی راهبردهای سطح پایین شناختی خیابانی (۲۰۰۰) با پیشرفت تحصیلی دارد. بر اساس یافته های باورهای مربوط به ارزش تکلیف نیز رابطه ای مثبت و معنادار با پیشرفت تحصیلی دارند. زاشو و پینتریچ (۲۰۰۳). تجربه های یادگیری، باورها و اهداف والدین، ساختارهای کلاسی و باورهای هوشی فرد از جمله عواملی هستند که می توانند بر جهت گیری هدفی و باورهای هوشی دانشجویان تاثیر داشته باشند. امامز (۱۹۹۲) به نقل از حجازی، باور های هوشی به عنوان مقوله مهم انگیزش دارای اهمیت اساسی است (دای و همکاران ۱۹۹۸

Educational psychology, 29, 462-482. (<http://www.sciencedirect.com>).

- Kinlaw, C. Ryan, Kurtz-Costes, Beth. (2010). Children's Theories of Intelligence: Beliefs, Goals, and Motivation in the Elementary Years, *The Journal of General Psychology*, Available online: 07 Aug 2010, DOI: 10.3200/GENP. n134. 3.295-312
- Mangels, Jennifer A., Butterfield Brady, Justin Lamb, Catherine Good, Dweck Carol S. (2006). Why do beliefs about intelligence influence learning success? A social cognitive neuroscience model. Correspondence should be addressed to Jennifer A. Mangels, Department of Psychology, 1190 Schermerhorn Hall, rm 406, New York, NY 10027.
- Mokhtari, K. & Reichard (2002). "Assessing students' metacognitive awareness of reading strategies". *Journal of Educational Psychology* 94: 249-259. http://www.dayofreading.org/DOR10HO/MARSI_2002.p
- Ormrod, Jeanne Ellis (2000). *Educational Psychology* (2000, Book, Illustrated) : ISBN-10: 0130136484 ISBN-13: 9780130136480
- Shokrpour, N., Zareii, E., Zahedi, S., Rafatbakhsh M. (2011). The Impact of Cognitive and Meta-cognitive Strategies on Test Anxiety and Students' Educational Performance, *European Journal of Social Sciences – Volume 21, Number 1* (2011)
- Skitka, L. J. (2002). Do the means justify the ends, or do the ends justify the means? Value protection model of justice. *Reasoning, Personality and Social Psychology Bulletin*, 28, 452-461
- Stipek, D., & Gralinski, G. H. (1996). Children's belief about intelligence and school performance. *Journal of Educational Psychology*, 88, 397-407.
- Zusho, A., & Pintrich, P. R. (2003). Skill and will: The role of motivation and cognition in the learning of college chemistry. *International Journal of Science Education*, 25, 1081-1094.

- سرمدی، محمد رضا؛ محبوبی، طاهر؛ عبدالله زاده، حسن. (۱۳۸۸). بررسی رابطه متغیرهای باورهای هوشی، عزت نفس و انگیزه پیشرفت با کارآفرینی در دانشجویان دانشگاه پیام نور استانهای آذربایجان شرقی و غربی، فصلنامه پژوهش های نوین روانشناختی (فصلنامه روانشناسی دانشگاه تبریز) تابستان ۱۳۸۸؛ ۴(۱۴): ۶۳-۸۷.
- Dai, D. Y., Moon, S.M. & Feldhusen, J. F. (1998). Achievement motivation and Gifted Students. *Asocial cognitive prospective. educational psychologist*. v33. pp45-63
- Dupeyrat, C., & Marian, C. (2005). Implicit theories of intelligence, goal orientation, cognitive engagement, and achievement: A test of Dweck's model with returning to school adults. *Contemporary Educational psychology*, 30, 43-59.
- Dweck, C. S. (2000). *Self-theories: Their role in motivation, personality and development*. New York: Psychology Press.
- Dweck, C. S., & Leggett, E. L. (1988). A social-cognitive approach to motivation and personality. *Psychological Review*, 95, 256-273.
- Fouché, Jaunine and Lampont, Ph.D., Mark A. (2011). "Do Metacognitive Strategies Improve Student Achievement in Secondary Science Classrooms?", "Christian Perspectives Education, 4(2). Available at <http://digitalcommons.liberty.edu/cpe/vol4/iss2/4>
- Furnham Tomas, Adrian, Chamorro-Premuzic, Fiona, McDougal. (2003). Personality, cognitive ability, and beliefs about intelligence as predictors of academic performance, Department of Psychology, University College London, 26 Bedford Way, London WC1E 0AP, UK Received 21 February 2003. Revised 6 August 2003. Accepted 7 August 2003. Available online 5 September 2003
- Greene, B. A., Miller, R. B., Crowson, H. M., Duke, B. L. & Lakey, K. L. (2004). Predicting high school students' cognitive engagement and achievement: Contributions of classroom perception and motivation. *Contemporary*

Quarterly Journal of Educational Psychology

Islamic Azad University Tonekabon Branch

Vol. 4, No. 3, fall 2013, No 15

Journal of Educational
Psychology

The relationship between meta cognitive awareness from study strategies and intellectual beliefs with academic achievement

Masoumeh. Bagherpur^{1*}, Hasan Abdollahzadeh²

1) Department of Education , Bandargaz branch, Islamic Azad University, , Bandargaz, Iran

2) Instructor, Department of Psychology, Payame Noor University, PO Box 3697-19395, Tehran, Iran

*Corresponding author bagherpour@bandargaziau.ac.ir

Abstract

The aim of the current research is to study the relationship between meta cognitive awareness from study strategies and intellectual beliefs with academic achievement of students of Islamic Azad University, Bandar Gaz branch. The numbers of 280 samples were selected using stratified random sampling. The data collection tools were Meta cognition Questionnaire from study strategies of Mokhtari And Richard and Babaei's intellectual beliefs. The Pearson correlation test and linear regression techniques (stepwise) was used. According to results Meta cognitive awareness of study strategies (global study, support study, problem solving study) and incremental intellectual beliefs and academic achievement are related. There is relationship between academic achievement and entity intelligence beliefs. The regression analysis of predictive variables, incremental intellectual beliefs and problem-solving study strategy can predict their academic achievement.

Keywords: intellectual beliefs, meta cognitive awareness of study strategies, academic achievement
